

Rox

Brun, Johan Nordahl.

1801, den 1te Januarii
i Kongskirken

9521066625

1801,
den 1te Januarii,
i Korskirken
over Psalmen 90,
af
Johan Nordahl Brun.

Bøn forud.

Halleluja! Gld var min Deel
I Bæ og Velstands Dage,
Tungt var mit Sul, træer var min Siel,
Veemodig var min Klage;
Men han, han haver hørt min Røst,
Halleluja! han blev min Trost,
Min Gld, min Sang, min Glæde.

Vær Du vor Gld, velsign din Næb,
Fød Du os selv, vor Hyrde!
See til vor Trang, opfyld vor Læb,
Dg læt vor tunge Byrde!
Ophej dit Folk ved Troe og Fred,
Til Tiden selv for Eotighed
Ved Guddoms Vink forsvinder. Amen.

Erør

Exordium.

Hvor var du, da Morgenstierner lovede mig? Da alle Guds Børn sang tillige? Saa indføres den Evige talende til Job, Job 38, 7. Saa veed guddommelig Sandhed at ydmnge det dristige Menneſke. Det klæder os ilde i enhver Forfatning, at tale høyt Sprog. Formastelig endog den Konge, der tør spørge: Hvo er den Setre, hvis Køst jeg ſkulde adlyde? 2 Moſe B. 5. Daarlig endog den Rigeste, der turde ſige i ſit Hierte: Ved, drif, og vær glad, min Siel; thi jeg haver Forraad i mange Aar! Luc. 12. Jobs Tilfælde var det modsatte; ham var alting berøvet: Smerte og Forſmædſe var bleven hans Lød. Men da fristes ogſaa den Fromme til driftig Tale mod det alting beſtyrende Forſyn; men han viiſes til Rette faderlig: Han overtydes om, hvor lidet han kan giennemgrandſke det umaalelige Store, hvoraf han kun ſelv udgør en næſten ubemærkelig Deel. Her leedes Tanken op til Tidens Fødsel, til Verdens Skabſe, til den første Dag i det første Aarhundrede, da Morgenſtierne første Gang i Øſter anmeldte det første Grye af den første Morgen, og ved ſit regelmæſſige Kreds-Løb lovede Skaberen, da der dog allerede vare ſkionneude Skabninger, ikke Menneſker, men Engle, ſom ſang tillige om det nyefødde Eys. Naar vor Tanke kaldes ſaa langt tilbage, ſaa høyt oppe, op til at overſkue ſaa ſtore Planer, ſaa er det ikke for at ſee meere end før, men for at overbeviiſes om, hvor lidet vi kunne overſee, hvor koerſhyede vi ere. Saadanne Storheder overvælde os. Vi overtage ſaa ſaare lidet. Det er med Tanken, Sielens Dye, ſom med Legemets. Stig op paa højeſte Fjeld, og ſee ud over heele Provinher; Men teller du derfor des flere Træer? ſeer du derfor en større Mangfoldighed af forſkiellige Blomſters Farver?

ver? Men! du kan netop langt borte skielne Bierg fra
 Dahl, Land fra Søer; Men trint omkring din Tue,
 paa hvilken du satte dig, kan du, kun i en liden Kreds,
 beundre Rosens Purpur og Villiens Sne, og Engens
 hundrede Foraars Dragt. Og saa med os i eet og alt:
 Vi lædskes ved Draaber, men qvæles i Strømme: Vi
 qvæges ved lumrende Varme, men brændes ved Ild;
 og vover vor Vand en Flugt over Grændsen udenfor
 vor snævre Undersøgelses Kreds, op over Stierne,
 og det, som er endnu høiere, ind i Stierneffaberens
 evige hemmelige Raad; hvad Under, at der tveshnes
 for os? Hvad Under, at Tanken taber sig og forsvin-
 der, som Dunst for Soel? Hvad Under, om dette
 ydmygende tordner ud imod os fra den utilgiængelige
 Helligdom? Hvor var du, da Morgenstierne
 lovede mig? Da alle Guds Børn sang tillige?
 Hvor stod du, da Gld skabte? Saae du det, da han
 strøedde Stierne over Firmamentet, som en Sædemand
 gaaer ud og saaer sin Sæd? Hørde du de tidlige Mor-
 gen-Psalmer af Englenes mange Tusinde? Eller: vi be-
 høvede ikke at gaae saa langt for at ydmyges; Et Tids
 Skifte samler os i Dag, den første Dag i det 19de Aar-
 hundrede efter Christi Fødsel, som hilser os alle. Var
 nogen formastelig nok til at ville viide bedre end samti-
 dige Evangelister, hvad der gik for sig de første Dage
 i denne vor Tids-Regnings første Aar, ham vilde jeg
 spørge: Hvor var du, da alle Guds Børn sang tilli-
 ge ved denne anden og større Stabelse? Stod du da
 blandt Hyrderne og herde, holdt du da med dem Nat-
 revagt over din Hiord? Hvor var du, da en hideil ube-
 kiendt Morgenstjerne gik for de tre Wiise af Øster, og
 anmeldte dem Jesu Dags Morgenrøde? Eller lader os
 tykke endnu nærmere: Du, som forsængelig praler af

din Tids Alders Fremskridt! hvor var du, ja! hvor
 var din Fader, da vi skrev 1701? Kan du sammenlige
 ne rettelig Begyndelsen da med Begyndelsen nu? Hi-
 storien melder os kun Verdens buldrende Tildragelser,
 og det Udvoortes af Kirkeforfatning. Men hvor var
 du, da vore Oldfædre hilsede i Jesu Navn den første
 Morgen af det 18de Aarhundrede? Beed du hvor man-
 ge Guds essfelige Børn da sang tillige? Beed du, om
 ikke deres eenfoldigere Sange bleve sungne med meere
 Liv og Aand? Nej! lader os være beskedne: Et heelt
 Aarhundrede er en graaehærdet Olding; Vi, som nep-
 pe række op, til grant at beskue hans Kne, lader os
 ikke haane hans Hoveds Krone, ikke paa Drenge-viis
 raabe, som hine til Elifaus: Du skaldede Mand!
 Han forlod os i Nat, og forsvandt i Fred. Det nye
 Aarhundrede hilser os, men som en fremmed Gæst;
 Hvordan denne Fremmede skal begegne os, hvad han
 fører i sit Skjold, viide vi ikke. Men Dagen og Tere-
 ten indbyder os til beskedne ydmyge Betragtninger
 over Tiden.

- 1) Den forbiegangne,
- 2) Nærværende, og
- 3) Tilkommende.

1) Kaste vi et Blik hen i den forbiegangne
 Tid, da kan der a) om den blotte Tid ikke være
 stort at tale, ikke meere om Hundrede Aar, end
 om eet, ikke meere om eet Aar, end om een Dag;
 Tid er kun et Althemaal paa Tingenes Varighed,
 og det staaer til os at begynde Maalningen hvor-
 fra vi ville, at inddeele Maaler, som vi ville, i Sel-
 ler eller Aar, eller Maaneder, eller Dage, eller Timer,
 eller

eller Minutter. Øjeblikket er ogsaa en Tid, lige saas
 vel som et Aarhundrede, og Farineren har Ret, naar
 han siger: Det skeer i et Øjeblik, som man ikke haas-
 bede i et Aar. Ja! for den Eviige er Tid saa godt som
 ingen Ting. Moses siger i Terten: Tusinde Aar ere
 for dine Øne, som den Dag i Gaar, naar den
 er forbiegangen, og som en Nattevagt, 4 v. I-
 midlertid er dog denne Dag for enhver af os, som en
 af de vigtige Stationer paa Vandrerens Ven, hvor
 han standser og oprenser sin Lebenzer, sin Hjælps
 Steen, og seer sig tilbage, og siger i taknemmeligt Hier-
 te: Hidtil haver JErren hjulpet. Ja! vi see os
 tilbage; men hvor langt? saare faa stort længere, end
 til midt hen i det forbiegangne Aarhundrede. Men-
 neske-Alderen er for kort til, dermed at maale nogen
 Tidens hundredaarige Klampe. Det er endnu, som i
 Mose Dage; Han siger i Terten: Vore Aars Dage
 ere 70, og, om nogen haver megen Snylke, 80,
 og det Stolteste af dem er Møye og Fortrædes-
 lighed, 19 v. Ingen af os har altsaa seet Begyn-
 delsen af det Aarhundrede, vi denne Nat fuldendte,
 og neppe skal nogen af os see Enden af det, vi denne
 Nat begyndte. Her er altsaa atter af blot Tiid en
 Storhed, som overvælder os. Denne Linie mellem
 disse Punkter, fra Buggen til Graven, er os den vige-
 tigste. Det 18de Aarhundrede har vor første Dag
 blandt sine Dage; Det 19de skal have vor sidste, og
 hvo veed hvor snart? Dette viide vi: Tiden iller som
 en Strøm, og ferer os med sig til Maalet paa Ornes
 vinger, eller, som Moses i Terten saa herlia udtryk-
 ker: Vi fortære vore Aar som en Tanke, 9 v.
 Man troer, at Moses har optænet denne Ven i Or-
 den, hvor endog Israels Børns Evetiid var usædvanlig
 kort,

Port, hvor denne Korthed var en guddommelig Straf, hvor denne Straf blev fortient ved følgende Brøde: Man fremtogede gandske snart og den korteste Vey fra det røde Hav til Canaans Grændser; Man indsendte Spændere, disse udbragte drægtige Viinlasser, og med dem Beskrivelser over Land og Folk, som enhver af Spænderne tænkte til. Man troede ikke de best Tænkende, Mænd af Mand, som Josva og Caleb; Man troede ikke Moses, man troede ikke Guld; thi besluttede den Evige over dem, at de skulle vanke i 40 Aar, og at ingen af den da levende Slægt, ingen uden Josva og Caleb skulde komme ind i det forjættede Land. Der og da hvor saare vigtigt dette i Moses den Guds Mandes Bøn: Herre! lær os at tælle vore Dage, at vi maae bekomme Viisdom i Siertet! 12 v. Men skulde det ikke ogsaa da for os være Viisdom at tælle, og at tælle med smaa Tall? Vi, som have seet den sidste halve Deel af det Forrige, kunde vel ikke haabe at see meere end Morgenroden af dette Aarhundrede; Vi, som befinde os mellem de 50 og 60, maae være nær ved at fuldende. Det 18de var vores, det 19de Aarhundrede skal være vore Børns. Det 18de saae vor Drengelæeg, vor Ungdoms Glæde, vor Mandoms Alders beste Daad. Det 19de skal ventelig saae saare lidet at melde om os; maaskee kun optegne vor Alderdoms Skrøbelighed, vor anden Barndom, vor aftagende Kraft, vore Sngdomme, vor Død. Dette er omtrent den Betragtning, vi kunde anstille og burde over den forbiegangne Tiid, blot, som Tiid. Betragte vi derimod b) det i Tiiden Passerede, turde vi finde rige Texter til levende Taknemmelighed. Fulde 1800 Aar regne vi nu fra vor dyrebare Forløfers Jesu Christi Komme til Verden. Det er mangen god Dag, og det

det er det største Gode, hvorfor vi have Guld at takke, og at vi dog endnu kalde os, efter Christi Navn, Christne, endnu paakalde i hans Navn, endnu begynde vore Aars Beregninger fra denne hans Navnedag. Et stort og mægtigt Folk kiende vi, som mod Slutningen af dette Aarhundrede ikke længere vilde kaldes Christne, ikke længere beregne Aaret fra hans Fødsel, men heller fra mordiske Statsomveltninger. Den er endnu ikke 10 Aar gammel denne Beregning. Neppe bliver den 100; Men om den blev, ville vi ikke misunde, men beklage dem, men prise os selv salige; ikke for det Nye vi have faaet, men for det Gamle, som vi ikke have tabt, at vi have den samme velsignede Religion, den samme Troes Bekiendelse endnu i Dag, som for 100 Aar siden; ja! ikke den samme blot, men den samme meere udbredet. Kirken i vore Riger skylder det 18de Aarhundrede tvende Kiæmpeskridt til Guds Riges Beste: Missionen er det eene, hvorved Hedninge i andre Verdens Deele have lært at bekiende Christum, og hvorved Grønlandere og Lapper, over hvilke Naturens og Kundskabens længere og mørkere Nat hvilede saa tung, bleve besøgte med Evangelii Lys. Det andet er Confirmationen, som, skjønt kiæmpende indtil nu med Skolevæsenets Mangler, dog har udbredet uberegnelig Velsignelse. Kort sagt: naar vi undtage Reformationens Aarhundrede, har intet siden Apostlernes Dage gjort saa vældige Fremskridt til Guds Riges Udbredelse, som det 18de, i det mindste hos os. Og nu i det Verdslike i Staten, hvor megen Grund til at takke Guld for det Gamle? Endnu den samme Statsforfatning, som 1701. 4re Konger af samme Et, Søn efter Fader, have hersket over os, alle, som Fædre, ingen, som Tyran. 4de F r i d e r i c h, Stammens Hæder, havde,

i Kongelige Dyder blandt samtidige Konger, ingen
 Eigemand. Ste Christia kunde kaldes, som Mo-
 ses i Texten, den Guds Mand, og Guds Kirke
 høfter Frugter af hans Daad indtil denne Dag. 5te
 Friderich, den blide Menneskeven, var de skion-
 ne Videnskabers og boglige Kunsters fødte Bærge. 3
 7de Christians Tid arbejdes indtil nu paa Fred
 med alle fremmede Magter, paa sparsommeligere Huus-
 holdning med Statens Formue, paa Oplysnings Ud-
 bredelse, paa Rettens bedre Pleje. Vi maae da vel
 sige med Moses i vor Text: Hør! Du, Du har
 været vor Tilflugt fra Slægt til Slægt, i v.
 Du i Naturen, hvad var os dette Aarhundrede? hvor
 faderlige de Kæffelser, som beegnedes os, mod dem,
 som rammede Andre? Hvo har ikke hørt om Lissabons
 Undergang, om det rystede Calabrien, om det arme
 rygende Island? Disse kunde nok da tage denne Text
 af vor Text: Vi fortæres i din Vrede, vi forfær-
 des i din Grumhed, 7 v. Eller hvorledes sluttedes
 det 18de Aarhundrede i mange høist frugtbare Lande?
 Italien hiemsages, Østerrige bløder, Schweiz opædes,
 Holland synker, Engeland seyrer, men hungrer, men
 lider under krampagtige Bevægelser, det hersker over
 Havet, men gaaer selv i Belger. Og i Frankrig, som
 var Riisef for dem alle, der har man seet, o! hvor
 mangfoldig Udelæggelsens Bøderstygghed. I alle
 disse Lande sukker dog vel mangt et oprigtigt Herte til
 Guld, endog paa denne Dag, med Moses i Texten:
 Glæd os efter de Dage du har plaget os, efter
 de Aar, som vi have seet Ulykker! 15 v. Men vi,
 vi sluttede vort Aarhundrede i dybeste Fred. Vi see til-
 bage igiennem lange Rader af Belgierninger, og i Dage-
 grunden af dette Perspectiv staaer den Guds Varmhjer-
 tighed,

tighed, som haver ingen Ende, og hans Missundhed, som var hver Morgen nye: Dog, vi see best, naar vi see lige ned for vor Fod, vi betragte best dette Nu, og derfor Plige, som horer til Dagen, at standse ved

2) Det Nærværende, at spørge os selv: Hvor ere vi nu? Jeg indlader mig ikke i Politikken, hvis sidste 10 Aars Kystfelse giver endnu vægtige Stød paa enhver Grundvold; Efterkræften skal først kunde kalde den med sit rette Navn. 1901 skal man maaskee kunde sige, enten det var et Jordbævre, som rensede Luften for Pest, eller det var en Pest, som ragede all god Orden i Europa. Jeg taler ikke om det blot Huusholderiske i vor Stat, om Statens nærværende større eller mindre Rigdom; Jeg forstaar ikke at beregne den. Nogle Sætninger synes mig paafaldende: Penges Værd er falden, og Tingenes voxet til meer end det dobbelte. Handel er udbredet, og med den Lyxe, og med den Livets Fornødenheder mangfoldiggjorde. Menerier omkring vor Bye ere opblede til at bære hundrede Gold meere end for 100 Aar siden; og hvad Byemand behøver af Dvæget, kostede aldrig meere end nu. Agerdyrkning gier Fremfride, og i lang Tid intet Aar, og dog er Brødet dyrere end nogenstunde; Hvo kan foreene disse Modsigelser? Men hvo kan ogsaa nægte dem? Dog — Misregningaen er lettere at opdage, end at berigtige. Det kommer af Vellevnet og Yppighed hos os, som have Fred, og af Krigens Udelæggelser hos andre; Men heller ikke herover tillader Tiden i Dag, at man udbreder sig. Kun om Sæderne er Spørgsmaalet fra dette Sted: om de ere onde eller gode? verre eller bedre? gaae frem eller tilbage? Frem gaae de, svarer man mig rast. En oplyst Almuens Mand har Sæder nu, som Byemanden 1701: En vel opdragen Borgersøn nu, som en Prinds

Prinds af Blodet da; Og Ordet Sæder, i denne
 Meening taget, kan man vel ikke nægte denne Paa-
 stand: Hvorledes vi skulle føre vor Haand, sætte vor
 Fod, bære vor Krop, hvorledes vi skulle klæde os med
 Smag, udtrykke os med Fiinhed, hilse med Yndest —
 Kort — vort heele Udvortes, derpaa lægges Bind med
 Liv og Siel; Denne Sædelighed er voxende, som i
 Drive-Huus, og hvo vil laste det? hvorfor maae ikke
 vort Udvortes være saa vakker, som det kan blive?
 Skulde Menneſket behage Guld meere, ved at skabe
 sig til, som en raa Bildmand? Guld selv gav jo No-
 sen sine Skatteringer, at den skulde være skion, og Vær-
 ten sine Triller, at dens Sang skulde være listig; Men
 Rosen beholdt sin Lugt, men Værken sin Uſkyldighed.
 Men dersom vor Poleren og Skuren, og Gnikken paa
 det Udvortes skulde slide og tære paa Sielens Guld, paa
 vor Mands eller Begems Kraft, skulde svække vor Mands-
 hastighed, skulde forvandle frække og uroffelige Mord-
 mænd til bløde, smidige, vellugtende Smaaeherrer.
 Skulde denne Qvindelighed blive Virkningen af Sæ-
 dernes Dannelse; da var det ønskeligere, man vilde
 lære at giøre noget til Gavn, end saaledes at danne
 Sæderne; Men Sæder i denne Meening vedkommer
 ikke Taleren fra dette Sted; Her er Taleren om Dyd og
 Last, og kun derom i vor snevreste Kreds, i denne Dye.
 Jeg kan vel ikke maale med 100 Aars lange Men, men
 dog med en god Hierdedeel deraf. I meer end 20 Aar
 saae jeg Tærvælsighed, Bergens fortrinlige Borgerdyd,
 Aar for Aar aftagende. Familie-Faderen følede Be-
 viisfet i daglia vorende Bekymringer, for nogenlunde
 at holde Skridt med hans Stands Liige. Den Alt for-
 styrrende Liighed og Frihed har vel maaffee skadet os
 mindre, end andre; Men ogsaa her har den smittet;

Ere

Ere for Alderdom, Dyrighed, Forældre, er dog ikke
 voret. Opdragelses Bøger har man faaet i 1000 Talt;
 men ikke bedre opdragne Børn. Vore Aarhundrede
 var frugtbart paa Philantropiner og Instituter, og disse
 paa Ynalinae, som vedste lidt af hovert; Kun ikke dette
 eene: Du skal hædre din Fader og din Moder,
 at det kan gaae dig vel, og du maae længe leve
 paa Jorden. Mord, som forudsatte Mandom, er,
 det tilstaaer jeg, meere sjeldent; men derimod des fleere
 Børnemord og Selvmord. Uæteskab har tabt me-
 get af sin Hæder, og Ussagtighed, som vel til alle Tider
 gif i Svang, har i disse sidste affkuret sit forriente
 Skændsels Brændemærke. Laster, som uborte, og som
 Sædelæreren ikke burde nævne, Sodoms Misgjerning
 og Onans Brode. Mod dem ere heele Bøger agtede
 nødvendige, velmeente Bøger; men Spørgsmaal dog
 endnu, om man bør anbefale deres Læsning? Jeg an-
 befaler, som beste Raad mod disse Mørkheds Giernin-
 ger, den store Tanke i min Text: Du sætter vor skul-
 te Synd i dit Ansigtets Lys, 8 v. Fattigdom er in-
 gen Last, men den vorer; men maatte kun Dyrtid vare
 dertil Grunden! Maatte kun ikke den trældende Folke-
 klasse nu, meere end nogensinde, begrave Arbejds Løn
 og Legems Styrke og Mands Kraft i Drikke-Hytter?
 Dog — lad mig ikke giere min Dag mørkere; gid jeg
 kunde opløse den! Biffelig, vi kunde alle, naar vi vil-
 de, naar vi vare samdrægtige. Jeg foreslaaer en Il-
 lumination paa denne Jubelfest, den skal hverken være
 kostbar eller farlig; det er denne: at vi selv maatte
 oversættes fra Mørket til Lysen, fatte et nyt For-
 sæt, lade saa vores Lys skinne for Menneskene,
 at de maatte see vore gode Gierninger, og prise
 vor Fader, som er i Himlene, Matth. 5.

om vi gjorde denne Dag navnkundig, gjorde den til en Dag, hvorfra at beregne en nye Gudstjenstigheds og bedre Sæders Tids-Regnings; at Børneberns Børn kunde siage: Fra første Dag i 1801 begyndte man, o Jesu! at vaakalde i dit Navn, og enhver, som belienste dit Navn, at afstaae fra all Uretfærdighed; da blev Læstindighed lagt i Lænke, og Vellyst dømt arelos. Andagt udbredde sig, som en god Mand, over all Gudsdyrkelsen, og spottende Frækhed forstummede. Tærvælgighed kom tilbage, og fordrev dyre Tider; Nøysomhed gik i dens Fied, og strøddede friske Nieser paa hver Mandes Ben. Slid og Værksomhed adspredde mørke Tanker, Gammel Vælgighed, Troe og Love, gik all parti med tingløse Besviiser. Kyndighed var den unge Bruds beste Smykke, og Dreng lærde kun aavnlig Daad, og bevarede Mandes Kraft, til huuslig Lyksalighed og Fødelands Værn i Baadens Grund. O! hvilken Jubelfest, om vi begyndte fra i Dag af m:d dette salige Forsæt, med disse Guds behagelige Næheder; da skulde denne Dags Morgenstjerne love Hæren, og alle Guds Børn synge tillys, og dette være deres Sang: Sec! de gamle Ting ere forsvundne, alle Ting ere blevne nye, 2 Cor. 5. O! hvor frødefulde Bliif skulle vi da kaste hen i d: n 3) Tilkommende Tiid. Da skulde vi med glad Forrestning spaae om gyldne Tiider. Dog — med Spaaedom er lidet bevendt. At begynde et Aarhundrede, er at see ud over et Hav, hvor vi ikke Synne Land; Kun lærde os Erfarenhed af Tidernes Tean sandsynlige Forordninger, saadanne som disse. Naar et Følk bliver tærvælgigt, ærbødsomt, ærbart, saa vover Rigdom og Maat, Tusinde Plager forsvinde, Tusinde Byrder lættes, og Jammerdalen sfaaer flere smaa Paradiser end før. Naar et Følk sætter all sin Salighed i Jesu Navn,

Nødv. saa har det Trost i all Nød. Enda kan Plager
 komme, Trængsels Tider; men de skulle kun tiene til
 vor Forbedling; vi skulle i alle disse Ting meere end
 overvinde formedelt ham, som os elskte. Men allers
 best indvie vi os til det begyndte Aarhundrede med til-
 lidsfuld Ven; først og fremst med denne Mose Ven i
 Treen: Lad din Gierning sees for dine Tienere,
 din Herlighed over dine Tieneres Børn, 16 v.
 Her beedes om den store Gierning, Forloshingen
 ved Meassias; Ja! tabte vi kun ikke denne Leedestierne
 af Sigte, saa havde vi, hvorefter at giennemvandre vor
 Orken. Til ethvert Følk, som kæster Døet paa den
 store Guds Gierning, at han saa elskede Verden, at
 han aav sin eenbaarne Son, kan det heede med Rette:
 Stat op, bliv klar; thi et Lys er kommen, og
 Herrens Herlighed er opgaaen over dig! Da
 staaer dette Følk i Naade hos Gud, og kan haabe
 Styrke og Kraft til hvad det ogsaa i sit jordiske Kalde
 foretager. Dette haaber, derom beder Moses i Treen,
 og vi med ham: Herrens vor Guds Lislighed
 være over os, og befæst vore Hænders Giernin-
 ger hos os, ja! befæst vore Hænders Gierning!
 Saa beder Moses i Orken om hvad han først haaber
 opfyldt i Canaan. Meeningen er: Lad den Tid komme,
 da vi ikke saaledes skulle vankle og tumles og stæ-
 te, da vi ogsaa engang skulle eye Jord og saae Sød,
 og heste Frukt, og bygge Huuse, og boe trygghelt!
 Det er: Befæst vore Hænders Gierning. Ja,
 Brødre! vor Verden er en Orken, vore Palladser kun
 Telte, vort Liv kun en Vandring, og vi kun svage.
 Vi gaae ind i det store Tidens Rum med bevende
 Skridt, som fremmede i en uhyre stor Søhl midt om
 Matten, og hvor ingen Lampe er tændt, uden den vi
 bære

Høre med os, det Guds Ord, Lygten for vor Fod og Lyset paa vor Stie. Hvert Skridt, hver Lime fører os Forandringer i Møde, og hvo veed hvilke! Trække Støvet Søen, som selv vil befæste din Gierning, at den skulde trodse Tiid og Omstiftelser; Nej! nej! den faste Stad er her oventil; men inden du kommer der, er du vankende, ja sont paa Belger vayende; du gaaer frem og tilbage, nu op paa et Bierg, nu ned i en Dahl; du bygger op og du river ned; Tildragelser tumle dig, indtil du ligger der selv begravet under Ruinerne; ja! og før bliver ingen Ting fast og stadig, førend du har undergaaet disse tvende vældige Omstiftelser, om hvilke Moses siger i Terten: Du forvandler et Menneske, at han bliver Støv; siden siger du: Kommer igien, I Menneskens Børn! 3 v. Ja! da skulle vi komme alle, og alle samles til de Retfærdiges Opstandelse, da sammensligne Sekler med Sekler, som vi nu kunne sammensligne Aften med Morgen, da skulle alle Guds Børn synge tillige. Nu da i Jesu Navn skal all vor Gierning skee, og vort 19de Aarhundrede begyndes. Nu da til Tak og Bøn vor Siel og Aand! Nu i Jesu Navn op til EvighedsFader hvert Hierte med sit Anliggende! Kommer, lader os tilbede, lader os bøye Knæ for HErrrens Ansigt, som os gjorde!

Vi prise Dig, Fader! Himmelens og Jordens HErr! for dit det Livets Ord, at Du endnu lader det hœvrigelig iblandt os! Høyløvet være Jesu Navn i Tid og Evighed, det være i Livet og i Døden vor Seyer og Salighed! Giv ikke din Kirke i Fiendens Haand! Udspreed Vildfarelser, styrk Sandheds Vidner med din Kraft! Hellige Fader! hellige os i din Sandhed, dit Ord er Sandhed! Etab i os reene Hierte, og befæst en stadig Aand inden i os!

Lad aldrig din værdige Hellig Mand vige bort fra vor
 Mand, men opholde os i Ordet og i Troen indtil vi
 døe! Være være Dig, o Herre, vor Frelses Guld!
 thi Du var vor Tilflugt fra Slægt til Slægt! Du
 floeg en Bogaborg triint omkring vore Lande! Du revsede
 vel stundom, men lagde dem ikke øde! Du tugtede os
 vel, men Du gav os ikke i Døden! Udbred din Glig
 over os fremdeles! Mod smitsomme Sygdomme, mod
 Krig og Hunger, var Du, o Fader! vor Soel og
 Skjold! Oplad din runde og milde Haand, og mæt alt
 det som lever med Betsignesse! Herrens vor Guds Lifs-
 lighed være over os, og befæst vore Hænders Stierning
 hos os; ja! befæst vore Hænders Stierning. Guld!
 Kongernes Konge! som hersker over Jorderige med Ret-
 færdighed, dig priser dit Folk i Norden, Du, som attrae
 et heelt Narhundrede gav os at styres af Folfefædre,
 og at blomstre i Fred under den gamle Eeg, under den
 gamle Konge-Stammes Eye og Læ! End bede vi, som
 Born, for en Fader, naar vi bede: Guld velsigne Kon-
 gen, vor allernaadigste Arve-Herre og Konge, Kong
 Christian den Syvende! At vi nyde stor Fred
 ved Ham, og at mange rette Ting skee dette Folk for-
 medelst Ham, det annamme vi altid og allevegne med all
 Taksigelse. Guld! Dig hører Styrke til, var da din
 Salvendes Kraft! Din Mand skabe Fred i hans Siel,
 om ogsaa Han maae friste sine mørke Timer! Læg Nar
 til Hans Dage, og lad Hans Folkes Kierlighed være
 Hans Byrders Lon! For alle Ting, berov Ham ikke,
 berov ikke os Hans Alderdoms Stytte, Rigerens Haab,
 Hans Kongelige Høyhed Kron-Prinds Friderich!
 Du bevarede os dog, vor Guld! denne Konge-Son fra
 Sødernes Fordærvelse, der saa gierne snoder sig Slange-
 vis om Prindsernes Fodder. Du gav os i Ham ikke en
 blod Vellystling, men en Mand, som hårder sig til
 Daad. Udøs dine beste Betsignelser over Ham, og giv
 Ham fornøjet Kraft, ligesom Du gav Ham til alt Godt
 den beste Villie! Og da Væteskabet er hårderligt hos
 Ham; saa lad Hans Livs beste Glæde bevares Ham,
 Hendes Kongelige Høyhed Prindsesse Maria Sophia
 Fridericha! Hun velsignes i Hans Arme, og bli-
 ve

re som Rachel og som Lea, hvilke begge bygde Israels
 Huus. Ja! var det, o Gud! din Villie, saa lad end-
 nu det 19de Aarhundrede kalde Heade Konge-Moder!
 Hans Kongelige Hojhed Urve-Prindsen Prinds Fried-
 rich boe tryggelig under dine Bingers Slygge! Især
 glæd Du Ham, som Fader, i oppoerende Sønner, Prinds
 Christian Fridrich og Prinds Fridrich
 Ferdinand, lad dem være i Buisdom, Alder og
 Naade baade hos Gud og Mennecker, paa det Thronen
 i all Fald ikke maatte savne en Mand! Det gandske
 Kongelige Urve-Huus blomstere som et Træ, plantet hos
 Vandbække! Plant troefaste Mænd trint omkring dette
 Huus, giv Kongens høieste Raad dine Raad, plant din
 Frygt i deres Hjerter, saa skal ingen i Landet frygte
 dem, uden den, som bør bære, fordie han krænkede Lo-
 vene! Fredens Gud! fredlys vore Lande, og til den
 Ende befast vore Krigsmænds Mod baade til Lands og
 Vands, at de maae være som en Muur om værgelose
 Brodre! Beslign dette Stads høieste Dyrlighed, og en-
 hver af deres byrdefulde Bestræbelser, til at pleye Ret,
 haandhave Lovene, frede god Orden, og afhielpe Nød!
 Dylig vor Handel, betryg vor Søefart, giv Velhignelse
 af Jorden og af Havet, giv Hungrende Brod, giv Sy-
 ge Laalmodighed, og hver Bedrovet Trost, giv os alle
 det som tiener til vor Fred! Beskiern vor Bye mod
 Ild, vore Skibe mod Storm, vor borgerlige Samfund
 mod Tvedragts Mand! Giv os i dette nye Aarhundrede
 at fornøyes i vor Sinds Aand, og ifore os det nye Men-
 necke, som er skabt efter Gud i Retfærdigheds og Sand-
 heds Hellighed! Forlad os alle vore Synder for Jesu
 Skuld! Giv os at være i alle christelige Dyder, Troe,
 Haab og Kiærlighed! Læt under alle tunge Byrder, hør
 alle qvalte Sukke, styrk os alle i all Strid, især i den
 sidste, og kron den med Sejer og Salighed! Nu da i
 Jesu Navn skal all vor Gierning skee, i Jesu Navn
 all vor Bøn høres; hør os i Jesu Navn, vor Fader!
 Du som er i Himlene, ic.

Bergen, 1801.

Trykt i Hs. Kongel. Majestæts privilegerede Bogtrykkerie,
 hos N. Dahls Efterleverste.

35022

